

torcén lerakódásokból faszénmaradványokat és több jól megmunkált kőeszközt gyűjtött.

Peregi István dr. tagtársunk saját költségén az év folyamán ismételve Hámorba utazott s a Keeske-barlangban igen alapos élettudományi vizsgálatokat végzett. Ezek a sorozatos kutatások meglepő eredménnyel végződtek.

Kerekes József dr. ugyancsak saját költségén a hámosi Forrás-völgy vidékén beható karsztgeológiai és hidrológiai vizsgálatokat végzett. Mindezeknek a kutatásoknak az eredményét legközelebb a „Barlangkutatás“-ban fogjuk ismertetni.

Ha a múlt évi barlangvonatkozású eseményeket egybefoglaljuk, azt látjuk, hogy az utóbbi években nagyobb méretekben megindult hazai barlangkutatás a letűnt évben is magas színvonalon állott. Törekvéseink főtengelyében fekszenek a budavári barlangpincék és a Baradla-barlang idegenforgalmi rendezése. Az előző évekhez képest új sikernek kell tekintenünk azt az örvendetes tényt, hogy a régebben végzett tudományos kutatások eredményeinek a publikálása végre megindult. Itt elsősorban a Muszolini-barlang monográfiai ismertetésére és a „Barlangkutatás“ folytatására gondolok. Éppen csak barlangjaink felásatására, a magyar barlangkutatás legkimagaslóbb és legeredményesebb törekvésének bizonyult céljaira, ahogy sem tudjuk megszerezni a szükséges anyagi eszközöket. Reméljük, hogy tudományos köreink végre felismerik barlangjaink tudományos, nagy jelentőségét s módot nyújtanak arra, hogy harmincéves eredményes barlangásatásaink megszakadt fonalát újból felvehessük.

BARLANGKUTATÓ EGYESÜLETEK KÖZLEMÉNYEI.

A Magyar Barlangkutató Társulat működése az 1938. évben. —

Titkári jelentés: Jelentésemet azzal a jóleső érzéssel kezdhetem, hogy Társulatunk az elmúlt évben is szilárd keretek között és fejlődésképesen folytatta működését. Az elmúlt esztendő is szívós építőmunkában telt el, ami a mai nehéz időkben, amikor Társulatunknál nagyobb egyesületek is komoly harcot vívnak létük fenntartásáért, kétszeresen teszi öntudatosá munkánkat. Az az érzés, hogy mi, maroknyi barlang- és ősemberkutatók megállás nélkül tudjuk évenként egy-két lépéssel előbbrevinni egyesületi célkitűzéseinket. Köszönhetjük ezt elsősorban elnökeink céltudatos vezetésének és tisztikarunk önzetlen munkásságának.

Tagjaink száma az elmúlt esztendőben nem növekedett, mert amennyi új tag Társulatunkba belépett, annyi ki is lépett. Elhalálozás nem történt. Így tehát tagjaink száma továbbra is 121 maradt.

A Társulat ügyeit, a közgyűlésen kívül, két választmányi és szaküléssel tárgyaltuk, ezeken összesen 10 szakelőadás és beszámolás

hangzott el. Előadást tartottak: *Cholnoky Jenő dr., Kadić Ottokár dr., Bogsch László dr., Malán Mihály dr., Mozsolics Amália dr., Kolosváry Gábor dr., Pápa Miklós dr. és Barbie Lajos.*

A „*Barlangvilág*“-nak két füzete jelent meg 5 ívnyi terjedelemben. Nagyobb közleményt írtak: *Cholnoky Jenő dr., Kadić Ottokár dr., Kolosváry Gábor dr., Kerekes József dr. és Mozsolics Amália dr.* Kisebbségek és egyesületi jelentéseket közöltek: *Mottl Mária dr., Kadić Ottokár dr., Bogsch László dr., Avar Ferenc és Barbie Lajos.*

Nagy eseménye volt az elmúlt évnek, hogy a hosszú éveken át szüneteltetett szaklapunkat, a „*Barlangkutatás*“-t ismét megjelentethetjük. A 8½ ívnyi terjedelemben kiadott XVI. kötet, 1. füzet a felső-tarkányi barlangvidék monografiai ismertetését tartalmazza. *Kerekes József* önálló dolgozatban a Tarkányi völgy karsztmorfológiai kialakulását tárgyalja, míg *Kadić Ottokár dr. és Mottl Mária dr.* közös dolgozatban a nevezett vidék barlangjait és a bennük gyűjtött őslénytani és osregészeti emlékeket ismertetik. A két dolgozatot számos szövegi és térképmelléklet kíséri. Folyóiratunk kiadásának költsegeit a Kultuszminisztérium segélyéből és a Várhegyi barlang jövedelméből fedeztük. Az az örömdetes körülmény, hogy két lapunk kiadása ezen az alapon a jövőben is biztosítva van, erőt és lendületet ad nekünk a további munkához.

Mint második nagy eseményt kell megemlítenem, a m. kir. Földtani Intézet részéről, a Mussolini-barlangról kiadott terjedelmes monografiát. Ez talán az első eset, hogy hazai barlangról ilyen részletes, mindent összefoglaló, hatalmas mű láthatott napvilágot. A hatalmas mű megjelenése már csak azért is közel érint bennünket, mert annak megírásában ügyvezető elnökünk és titkárunk is résztvettek. Adja az Isten, hogy ezt a nagyszerű művet még sok ehhez hasonló kövesse!

Társulatunk belső munkájához tartozik a barlangkataszter fejlesztése, új térképek rajzolása, fényképek készítése, a barlangtani irodalom folytatólagos összeállítása, a barlangtani gyűjtemény gyarapítása, valamint a Várhegyi barlang bővítése és kezelése. Ebben a munkában ügyvezető elnökünk irányítása mellett, elsősorban *Mottl Mária dr.* titkárunk, *Kerekes József dr.* választmányi tagunk, *Barbie Lajos* barlanggondnok és *Radványi István* barlangvezető vettek részt.

Fentiekből kitűnik, hogy a Magyar Barlangkutató Társulat anyagi viszonyaihoz és munkatársainak munkásságához képest az elmúlt esztendőben is mindent megtett, hogy a magyar barlangügyet ne érdemtelenül szolgálja és hirdesse. Adja a jó Isten, hogy önzetlen fáradásainkat a jövőben is legalább ennyi eredmény kövesse!

Bogsch László dr.

A Magyar Barlangkutató Társulat 1938. évi pénztári jelentése.

A Társulat 1938. évi pénztárforgalma.

Bevétel:

Készpénzmaradvány 1937. évről	P	6,682.30
Alaptőke	„	296.—
Tagdíjak	„	360.26
Barlangpincék feltárására adományok	„	195,556.82
Székesfőváros adományai	„	10,452.12
Egyéb adományok	„	2,234.30
Várhegyi barlang jövedelme	„	2,834.70
Kiadványok eladása	„	85.—
Különféle bevételek	„	130.50
Összesen:	P	<u>218,632.—</u>

Kiadás:

Barlangpincék feltárása	P	195,701.53
Várhegyi barlang feltárása	„	13,452.12
Várhegyi barlang és gyűjtemény fejlesztése	„	2,453.81
Folyóiratok kiadása	„	2,041.61
Telefonbérlet	„	131.78
Postaköltségek	„	114.49
Nyomtatványok	„	28.—
Irodai cikkek	„	79.49
Könyvtár fejlesztése	„	193.01
Fényképek és térképek készítése	„	185.80
Különféle kiadások	„	57.94
Összesen:	P	<u>214,439.58</u>

Bevétel	P	218,632.—
Kiadás	„	214,439.58
Maradék	P	<u>4,192.42</u>

A Várhegyi Bizottság 1938. évi pénztárforgalma.

Bevétel:

Készpénzmaradvány 1937. évről	P	185.64
Belépődíjak	„	2,760.10
Levelezőlapok eladása	„	74.60
Összesen:	P	<u>3,020.34</u>

Kiadás:

Anyaegyesület 20 %-os jutaléka	P	552.02
Vezetők díjazása	„	552.02
Világítás	„	299.02
Gyűjtemény fejlesztése	„	122.61
Berendezés	„	116.—
Propaganda	„	374.78
Irodai cikkek	„	96.73
Villanyfelszerelés	„	75.24
Takarítás és fűtés	„	16.82
Vegyves költségek	„	248.57
	Összesen: P	<u>2,453.81</u>
Bevétel	P	3,020.34
Kiadás	„	<u>2,453.81</u>
Maradék	P	566.53

A Várhegyi barlang 1938. évi idegenforgalma.

A Várhegyi barlang mult évi látogatottsága országok és földrészek szerint így oszlik meg: Magyarország 6647, Németország 301, Angolország 80, Lengyelország 71, Hollandia 41, Olaszország 40, Csehország 32, Franciaország 27, Finnország 19, Svédország 18, Románia 17, Sváje 16, Esztorország 8, Belgium 6, Írország 5, Litvánia 4, Bulgária 4, Norvégia 3, Jugoszlávia 3, Dánia 2, Görögország 1, Amerika 77, Japán 12, Afrika 3, Ausztrália 2, Kína 2, India 1. Eszerint a barlangot a mult évben összesen 7442 látogató kereste fel.

Barbie Lajos.

A Magyar Barlangkutató Társulat 1939. április hó 25-én *Kadic Ottó*kár elnöklése alatt *választmányi ülést* tartott, mely alkalommal a következő ügyek kerültek tárgyalás alá.

A jegyzőkönyvek felolvasása és hitelesítése után dr. *Bogsch László* főtitkár előterjesztésére a Választmány dr. *Bacsók György* fonyódi földbirtokost a Társulat tagjai közé felveszi.

Ügyvezető elnök jelenti, hogy a belügyminiszter úr jóváhagyta a Társulatnak 1937. évben módosított alapszabályait. A lényeges módosítások a következők: Az alapszabályok részletesen megállapítják a m. kir. Honvédség tisztjeinek a Társulatba való be- és kilépését. Kiskorúak a Társulatba csak szülői, gyámi vagy törvényes képviselői beleegyezéssel vehetők fel. Iskolai fegyelem alatt állók a Társulat tagjai nem lehetnek. A tisztikarban egy társelnöki és egy titkári tisztség megszűnt, a választmányi tagok száma 24-ről 12-re csökkent. A Számvizsgáló Bi-

zottságba az eddigi három tagon kívül, ezentúl még két póttagot kell választani.

Lényeges módosítás az, hogy a Társulat más, barlangkutatással foglalkozó egyesületekkel együttműködést létesíthet s ebben az esetben az együttműködő egyesületet erkölcsi, esetleg anyagi támogatásban is részesíti. Az együttműködő egyesület barlangkutató munkásságában a Társulat szakfelügyelete alá helyezkedik és működéséről az év végén annak beszámol.

Egy másik lényeges módosítás az, hogy a Társulat barlangtani gyűjteményt létesíthet. A Társulat feloszlása esetében a gyűjteményt valamely állami vagy fővárosi közgyűjtemény tulajdonába kell átadni.

Ügyvezető elnök jelenti, hogy 1939 április 17-én megalakult az Országos Természetvédelmi Tanács; a Társulatot ebben ügyvezető elnök képviseli. A Társulat aktív munkát kíván kifejtetni a barlangok védelmében. Erre vonatkozólag *Pápa Miklós* dr.-tól cikk jelent meg a „Barlangvilág“-ban, ügyvezető elnök pedig hasonló cikket helyezett el a „Természet“-ben.

Ügyvezető elnök jelenti, hogy a módosított alapszabályok alapján legközelebb mozgalmat indít a Társulat és a turistaegyesületek barlangkutató csoportjaival való egységes, céltudatos együttműködés céljából. Ebben az irányban cikket helyezett el a „Magyar Turista Élet“-ben.

Ügyvezető elnök jelenti, hogy 1000 drb különlenyomatot készített a „Mit kell tudnunk a barlangokról?“ című dolgozatából. Felkéri a Választmány tagjait, hogy ezt segítsék terjesztetni a turisták és a tanuló ifjúság körében.

Barbie Lajos.